

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej,
Fél évre ... 480 Lej,
Negyed évre ... 240 Lej,
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tőbb

Feloszlítás.

Aradmegye prefektusa ma azt a nyilatkozatot tette a sajtó munkásai előtt, hogy Bucurestiben elhatározták az aradi városi tanács feloszlítását. Kijelentette még a prefektus, hogy a feloszlítás aktuális rövid időn belül meg is fog történni. A nyilatkozat szerint a tanács feloszlítása teljesen törvényes alapon történik és annak semmiesetre se az erőszak az indítóoka.

Igy tehát korán örvendünk annak, hogy a sorozatos egymásután következő választások immáron Aradon véget értek. Akárhogyan nézzük is, a választások mégis csak a társadalmi béke felőrlő, ellentéteket keltenek. gyűlölködést szítanak és nem szolgálják a köznyugalmot, a béke céljait. Eppen ezért feltétlenül kívánatos, hogy az új községi választások lehetőleg a kölcsönös megegyezés és megbékülés jegyében folynak le. Politikai, személyi ellentétek ne dúlják fel a város nyugalma, mert végre is akármiképpen kerül a városi tanácsba, az bizonyára komoly polgára ennek a városnak és annak a köz érdekei lebegnek szeme előtt.

Ami a tanács feloszlítását illeti, Arad városának nincs egyetlen polgára sem, aki nem volna áthatva attól a tudattól, hogy a nemrég lefolyt községi választások legszigorúbban a törvény keretein belül folytak le. A választást — mint ismeretes — megpeticionáltak és ha a vizsgálat során akár alaki, akár lényegi hibákra bukkantak volna, úgy a legfelsőbb közigazgatási bizottság bizonyára megsemmisítette volna az aradi választást is, mint ahogy érvénytelenített sok más községi választást.

A küszöbön álló feloszlítást, legyen annak bármilyen indítóoka, a Magyar Párt önértékesen és erejének tudatában nyugodtan fogadja, mert hiszen maga mögött tudja és érzi Arad magyarságának hatalmas és kompakt tömegét.

Ha pedig — mint azt a hivatalos nyilatkozat mondja — nemsokára bekövetkeznek az új választások, Magyar Párt döntő erejének teljes tudatában lép ismét az urnák elé és törvényes formák között a már ismert sulyával, felemelkedéssel, érvényt fog szerezni akaratának. Arad város magyar polgársága higgadtan, nyugalommal várja a bekövetkező eseményeket.

Feloszlátják Aradváros tanácsát.

Boneu prefektus nyilatkozata a város és a megye aktuális problémáiról és prefektusi programjáról. — Jól fizetett tisztviselőkkel az összalakosság érdekében akar munkálkodni

(Saját tudósítónktól.) Szombaton éjszaka érkezett haza Aradra — mint jelentettük is — Boneu Vazul, Aradvármegye prefektusa, aki egy hétig hivatalos ügyekben tartózkodott Bucurestiben. Boneu prefektus ma délelőtt fogadta munkatársunkat, aki előtt az alábbi igen érdekes nyilatkozatot tette:

Kezdődjék az alkotó munka.

— A nagy izgalmakat kiváltott és a szenvedélyek kitörését előidéző választások után vagyunk. Az ország új törvényhozása is megkezdte már alkotó munkáját, ideje, hogy mi is hozzáfogjunk az intenzív munkához. Ennek természetesen előfeltétele, hogy a politikai harcok által felkavart ellentétek és a gyűlölet érzése elüljenek az emberek lelkében. Elveink mellett kitartunk, de mindenki csak az alkotó munkán keresztül szerezheti meg önmagának a polgárság megbecsülését. Tul vagyunk azonban azon az időn, amikor mindenki csak kritizált és mindent rossznak talált. Elérkezünk a cselekvés első óráiához és a köz érdekében minden ellenségeskedést feledve — lásson mindenki a saját maga dolgához. Ezt üzenem a város és a megye polgárságának, amely munkaszeretetről hitvallást tett a választások alkalmával akkor, amikor azok számára adta le szavazatát, akik az ország boldogítása érdekében a leghathatósabb munkát fogják kifejtetni.

— En a magam részéről kijelentem, hogy minden törekvésem odairányul, hogy a város és megye lakosságának érdekeit védjem és ügyeit előre vigyem. Prefektusi állásomban mindenkor a jog és az igazság szelleme fog vezetni. Nem ismerem különbséget pártok és emberek között. Ennek a vármegyének az élére, mint a munka kalauza kerültem s programomban is a munka szerepel elsősorban. Nem hajszoltam soha magas pozíciókat és prefektusi állásomban is csak addig maradok, amíg a város és a megye bizalmát birom nagy és felelősségteljes munkámban.

A kultura szolgálatában.

— A köz és a nép érdekében elsősorban az agrárreform törvényes és igazságos végrehajtását fogom szorgalmazni, mert ez a nép kívánsága, de a kormány utasítása is egyuttal. Főfeladataim

közé tartozik a megyebeli iskolák kulturművének betetőzése. E célból már a múltban is megbeszéléseket folytattam dr. Marcus Mihály volt megyei prefektussal. A művelődés folyamatának a legszélesebb medret biztosítom, s erre már kész programom is van. Ennek elérését szolgálta az a rendelkezésem is, hogy felfüggesztettem az iskolák felépítésére kezdett gyűjtéseket. Tettem ezt két okból. Először: káros és nem alkalmas a polgárságot újabb közterhekkel sújtani. Másodszor: feleslegesnek tartom, hogy a kulturának olyan hajlékot emeljünk, a melyből hiányzik a lélek, sőt hiányzik a tanító is. A kormány a legteljesebb jóindulattal viseltetik a tanítótestületekkel szemben és ezért sikerül rövidesen megoldani olyanformán ezt a problémát, hogy jól fizetett tanítókkal hozzáfoghatunk az iskolai magvetéshez. Viszont új iskolát csak ott épünk létesíteni, ahol arra teljességgel szükség van. En nem akarok magamnak haszontalanul és feleslegesen felállított iskolák létesítésével kétes értékű érdemeket szerezni.

Jól fizetett tisztviselőkkel

— A megyebeli forgalom élenkebbé tétele érdekében elsősorban a közutakat kell rendbehoznunk, amelyek az utóbbi években nagyon megromlottak, sőt igen nagy szakaszokon ugyyszólván járhatatlanok. Ezért van az, hogy a határmenti román községek gabonájukat a távolabb eső földjeikről csupán csak nagy kerülővel, Magyarországon keresztül tudják hazaszállítani. Természetes, hogy ez nagy utánjárással, időpazarlással, engedélykijárással jár, mint azt a gyulavarsándi példa is igazolta. A tisztviselőkérdés megoldását is folyamatba tette a kormány. Kétségtelen, hogy csak jól megszervezett és jól fizetett alkalmazottakkal lehet a közigazgatás zavartalan menetét biztosítani. A kormánynak az a szándéka, hogy rövidesen javítani fog a közigazgatás tisztviselőinek helyzetén, a hadiözvegyek, árvák és rokkantak ellátási ügyében is rövidesen döntést hoznak.

Nincs személyváltás.

— Azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy Aradmegye élére új prefektus és alispán kerülne, semmiféle hiteles értesülést nem szereztem. A magam részéről a legteljesebb jóindulattal találkozom a legfelsőbb helyeken is. Ezek a híresztelések tehát nem egyéb, mint azoknak a személyeknek az ártalmatlan, acsarko-

dásai, akik a megváltozott helyzetbe sehogysen akarnak beletörődni. Az alispáni változásról is csak magánúton kaptam eljörizhetetlen híreket. En a magam részéről a legteljesebb mértékben meg vagyok elégedve dr. Lázár Ágoston alispán személyével és egyáltalában nem kívánságom az, hogy őt felcseréljék. A községi jegyzők egyik-másika már a múltban is rászolgált arra, hogy állásából kikerüljön. Ezekkel szemben rövidesen lefolytatom az eljárást, természetesen azonban, hogy igyekezzem fogok módot találni arra, hogy elhelyeztetésük folytán ne érje veszteség őket. Ügyük elintézésében nem politikai felfoások, hanem csak az igazság fog vezetni. A megye jegyzői karában egyébként minden a régi marad.

Az aradi tanács feloszlítása.

— Az aradvárosi tanács feloszlítása ügyében is eljárám. A kormány előtt ismeretes a polgárságnak a jelenlegi tanácsról alkotott véleménye, ami azzal az eredménnyel járt, hogy a kormány elhatározta a városi tanács feloszlítását. A feloszlítás teljesen a törvény rendelkezéseire hiven fog megtörténni. Részletekbe azonban nem bocsátkozhatom, a minthogy arról még nem történt döntés, hogy a tanács feloszlítása és az új választások megegyése mikor fog megtörténni. A feloszlítás ügyében összeült bizottság rövidesen dönteni fog a feloszlítás keresztülvételének módzatairól. Egyelőre egy átmeneti — interimar — bizottság fogja a város ügyeit vezetni.

Robu polgármester a feloszlításról

Boneu prefektus kétségtelenül érdekes nyilatkozata után felkerestük dr. Robu János polgármestert, aki a következőket mondotta:

— Amióta az aradi tanács megválasztása megerősítést nyert, az a legnagyobb törvényszerűséggel működött, minden intézkedésével a város javát szolgálva. En, mint Arad polgármestere, hét éven keresztül mindig azt az elvet tartottam szem előtt: — Mindent a városért és semmit az egyénekért. — Keresztül is tudtam vinni ezt az elvet a városi tanácsban is, a tanács tagjainak teljes megértése mellett. A tanács nem tett semmit, ami ellenkezett volna a törvényszerűséggel. Ha ezek dajára mégis feloszlátják az aradi városi tanácsot, annak más oka kell, hogy legyen, mert semmiféle törvényes alapja nincsen.

— A közigazgatási törvény

273-ik szakasza három okot hoz a feloszlásra. Az egyik: ha a megválasztott tagoknak több mint a fele törvényes okból hiányzik s a póttagokból sem egészíthető ki a tanács, a második: Ha a tanács, mint testület, politikai határozatokat hoz vagy az állam biztonsága ellen vét; a harmadik: ha a tanács rosszakaratulag veszélyezteti a város érdekeit. Határozottan előírja a törvény azt is, hogy ily esetekben a miniszteriumnak közigazgatási vezérfelügyelőt kell kiküldenie a tény megvizsgálására s ezenfelül ki kell kérnie a legfelsőbb közigazgatási bizottság véleményét. Nagyon meglepő tehát a prefektus urnak az a nyilatkozata, hogy a városi tanácsot már fel is oszlatták.

Kérdésünkre elmondotta még a polgármester, hogy királyi dekrétummal kell feloszlítani a tanácsot s a dekrétumnak tartalmaznia kell az ideiglenes bizottság tagjainak névsorát s a választás napját. Az ideiglenes bizottságban — a törvény szerint — a városi tanács összes póttagjainak helyet kell foglalniok, ehhez még kineveznek tagokat s kinevezik a bizottság elnökét. Mivel azonban az átmeneti bizottságban 11 tagnál több nem lehet, Aradon csupán három tagot nevezhetnek ki, mert 8 póttag van. Az ideiglenes bizottság csak a folyó ügyekben határozhat s a jelenlegi kormány uzusa szerint működése két hónapig tart. A városi tanács póttagjai, akik a feloszlítás esetén, az átmeneti bizottság tagjai lesznek, a következők: Vulcu I. Maxim, Gruber Imre, Blaskovits István, Momir Mihály, Schaeffer Rikárd, Kampis István, Berta Béla és Orga Sava.

Angel István dr. nyilatkozata.

Angel István dr. nyug. polgármester a városi tanács feloszlításával kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak:

— Nyugalomba vonulásom óta csak annyiban veszek részt a városi ügyek intézésében, hogy mint a városi tanács tagja megjelenek a közgyűléseken. Így tehát a városházán történő eseményekről nincs módomban behatóan nyilatkozni, annyira kívül állok a dolgokon. Ami a városi tanács feloszlításáról érkező híreket illeti, én csak az újságokból értesültem arról. Ha a hírek megfelelnek a valóságnak és a feloszlításról szóló királyi dekrétum megérkezik, úgy a közigazgatási törvénynek idevágó rendelkezései lesznek az irányadók a helyzet további alakulásánál. A községi törvény szerint a feloszlítást elrendelő dekrétum határozza meg az új választás idejét. A választásig egy, a miniszterium által kinevezendő ideiglenes bizottság (Comissia Interimare) intézi a város ügyeit. Ez a bizottság, amely 3-11 tagból állhat, vezeti le a választásokat is. A további lépések tehát csak a feloszlító végzés megérkezése után tehetők meg.

— Volt miniszter és prefektus póre. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i tábla októberre halasztotta Anghelescu volt közoktatásiügyi miniszternek a buzui prefektus ellen beadott panaszának tárgyalását. A panaszban arról van szó, hogy a prefektus Anghelescut letartóztatja és a választások idejére kiutasította a megye területéről.

Halódó gyermek harca a rideg törvénnyel.

A kis Barcza Zoltán keserves küzködése a kórháztól a gyermekórához. — A törvény holt betűjéhez való ragaszkodás legyűrte a szeretetet.

(Saját tudósítónktól.) Megindítóan impozáns részvét közepette helyezték örök nyugalomra a kis Barcza Zoltánt, aki — mint ismeretes — tragikus fordulatu játéka halálos áldozata lett. Az elmúlt héten történt a megrendítő szerencsétlenség. A tragédiát egy felrobbant srappell okozta, amely súlyos sérüléseket ejtett Barcza Zoltán tizenkét éves fiún és a közelben tartózkodó édesanyján. Szombaton délután hat órakor a szerencsétlen gyermek óriási kínok között kiszenvedett és az anyán pedig nehéz műtétet végeztek a kórházban és több srappell-szilánkot operáltak ki belőle. A rendkívül komplikált műtét után az anya állapota is súlyos. Ez eddig a száraz rendőri riport. A riportert azonban bele akar nézni a dolgok mélyébe, mert valahogy nem nyugszik meg abban, hogy minden ember életét, halálát a sors, a végzet írja elő. A sorsnak, a végzetnek gyakran segítségére sietnek az emberek is és itt kezdődnek a csendes, néma, megdöbbentő tragédiák.

Szegény kis Barcza Zoltán is az emberek segítségével jutott el a sírig. De mondjuk el sorban, hogyan történt. A gránát felrobbant és megjelentek a mentők dícséretes gyorsasággal. A gyermek és az anya testéből folyik a piros vér. Kórházba kellene őket szállítani. Igen, de hol van egy orvos, aki beutalja őket. Rendelet: a betegeket csak hatósági orvos beutalásával fogadhatják el a kórházban. A mentők jó fiúk, ők mindent megpróbálnak. Betezik a kocsiába az anyát és gyermeket. A mentőautó gyorsan robog, mert két életről van szó, két ember vérzik és sürgősen orvos kell. A kórházban kijelentik, hogy a gyermeket nem fogadják be, mert a gyermekórához tartozik. Különös dolog ez, egy ember halódik bent a kocsiban, hullatja véré a deszkára, csak egy kötés kellene, csak két gondos kéz. Csak egy lelkiismeretes ember, aki úgy fogja fel hivatását, ahogy a jó érzés és nem ahogy a száraz, szivtelen rendelkezés írja elő. Egy ember kell, aki tudja, hogy amikor egy életet kell megemnteni, nem szabad a paragrafusokról gondolkodni, hanem sietve cselekedni kell, hiszen ezt nemcsak a jó érzés, hanem az orvos eskü is előírja.

Hiába azonban — úgy látszik — nálunk inkább csak nagyon jó, törvényekhez és rendeletekhez alkalmazkodó hivatalnokok vannak. Igen. A gyermeket a kórházból a gyermekórához kellett vinni. A katasztrófa négy órakor történt és a kis Barcza Zoltán este kilenckor került a kötöző orvos keze alá. Az anyára azt mondták a kórházban, hogy sérülése jelentéktelen. Az asszonyt segélynyújtás nélkül engedték el a kórházból. De másnap nagy fájdalmat voltak. Ismét a kórházba ment, ott megröngteneztek, de megint jelentéktelennek tartották sebesüléseit. Szombaton délután aztán Barcza Zoltán meghalt és talán jó volna megindítani a viz-

gálatot, hogy mi a tulajdonképeni oka a kisfiu halálának. Hát ha sikerült volna megmenteni a szegény kis emberpalántát. Igaz, hogy már nem lehet jóvátenni az elmulasztottakat, de sok gránát lehet még a szemétdombon és a gyermekek szeretnek játszani.

Az anyát vasárnap délelőtt megint elvitték a kórházba. Ekkor Moldován igazgató-főorvos vizsgálta most meg és megállapította, hogy sürgős műtétet kell végre-

hajtani rajta. A főorvos azonnal hozzáfogott az operációhoz és több srappell-szilánkot vett ki az asszony testéből. A gyermek meghalt, az anya súlyos beteg. Vajon, ha a mentők megérkezésekor az igazgató-főorvos véletlenül a kórházban tartózkodott volna, temetőben pihenne-e a kis Barcza Zoltán holtteste és akkor is olyan beteg volna a szegény, szerencsétlen anya? Ezt jó volna megtudni!

Új harc indul a hadikölcsönök körül.

Aradi bankigazgató érdekes nyilatkozata a bucuresti-i legfelsőbb semmitőszék döntéséről.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap munkában megírtuk, hogy a bucuresti-i legfőbb semmitőszék nagyfontosságú elvi döntést hozott a hadikölcsön-tartozásokra vonatkozólag. A Curtea de casatie döntése kimondja, hogy a hadikölcsön-lombardok nem peresíthetők, mert a békeszerződés értelmében Románia nem vállalt felelősséget ezeknek a kölcsönkötvényeknek a beváltására. Ez a jelentős bírósági határozat meglepetést keltett a pénzügyi körökben. Egy ismert aradi bankvezér a Curtea de casatie nevezetes állásfoglalásáról a következőket mondta munkatársunknak:

Ha a legfelsőbb semmitőszéknek ez a véleménye, úgy egyenesen csodálatosnak tartom, hogy a Banca Nationala, mint az Osztrák-Magyar Bank jogutóda, legerélyesebben szorgalmazza a hadikölcsön-lombardok lefizetését, sőt jogtanácsosa utján ügyvédi felszólításokban a tartozások peresítését helyezi kilátásba. Mindenesetre érdekes lenne tudni, hogy a Banca Nationala a legfelsőbb bíróság eldöntése után folytatni fogja-e a hadikölcsön-lombardok behajtását, vagy sem. Az aradi

pénzügyintézetek a Banca Nationala akcióját után, a régi, ezzel ellentétes bírói döntések alapján kezdték meg a hadikölcsön-lombardok behajtását.

— Ami a Curtea de casatie döntését illeti, az szöges ellentétben áll az eddigi jogelvéssel. Ha valaki egy értékpapírra kölcsönt vett fel, a tartozását nem érintette az, hogy a kölcsön fedezetül szolgáló értékpapír, bármily körülmények folytán elvesztette. Ezen az alapon ha valaki oly vállalat részvényére venne fel kölcsönt, amely vállalat utólag csődbe kerül, az adósának nem kellene a fizetést teljesíteni, mivel a csődbe jutott vállalat neki sem fizet. A hadikölcsönjegyzés annak idején nem csupán hazafias szempontokból történt, hanem nagyon sok esetben a tőkének olyan kedvező gyümölcsözőtetése érdekében, aminőt azidőben a takarékbetét elhelyezése nem nyújtott. Sőt éppen a hadikölcsön-lombardoknak magánál a hadikölcsön-kötvénynél alacsonyabb kamata fokozta a kölcsönjegyzés rentabilitását. Ha tehát valaki a tőkéjének ezt a kedvező gyümölcsözőtetését kereste, úgy annak rizikóját egyedül csak ő viselheti, nem pedig az a bank, amely a tőkét nyújtotta ehhez az üzlethez.

Szerdán véget ér az igazolási vita.

Heves harcok a kamara ülésén.

(Bucuresti, július 6.) A kamara mai ülésén Junian támadja a prahovai választás vizsgálóbíróságának jelentését és kijelenti, hogy a parasztpártot 68 szavazat törvénytelen megsemmisítésével fosztották meg a győzelemtől. Lupa kijelenti, hogy a parasztpártnak semmi haszna nem lenne abból, ha ezt a választást az igazságnak megfelelően igazolnák, mert a parasztpártnak Prahovában két mandátum jutna, viszont másutt kétöt elvesztene. Az igazság azonban követeli, hogy a választók akaratát szentesítsék. Otetelesanu cáfolja Junian állításait és a kérdéses 68 szavazat megsemmisítését helyesnek mondja. A kamara ezután a bizottság javaslatát 92 szavazattal 33 ellenében elfogadja. A putnamegyei választások igazolása során Graner támadja a kormányt és rámutat arra az érdekes tényre, hogy ott, ahol a kormány erősnek tartotta magát, az eredmény rosszabb volt rá nézve, mint ott, ahol semmi talaja nem volt. Nyilvánvaló tehát, hogy ez utóbbi helyeken meg nem en-

gedett módon történt a kormány-párt szavazatainak összeszámlálása. Zelea Codreanu szövegeit fel ezután és szintén hevesen támadja a kormányt és közegeit. Pana-szolja, hogy a csendőrség ráállt a nemzetvédelmi liga kortesreire. Tiltakozik a liga propagandájának betiltása ellen és kijelenti, hogy a liga nem üz játékot misztifikál. Radulescu kormány-párti képviselő kifejti, hogy Putnában, amely választást Codreanu kifogásolja, a nemzetvédelmi liga izgatásai következtében veszélyeztetett rendet biztosítani kellett. Codreanu állításai a képzelet birodalmából vannak véve. Felolvassa a keresztény liga izgató röpiratait.

Codreanu: Ez apokrif és csak arra kellett, hogy igazolja a putnai ostromállapotot. A putnai diákgagitáció válasz volt a zsidók szemtelenkedéseire.

Az igazolási vita szerdán véget ér. Pénteken az ellenzéki pártok vezetői felolvassák deklarációjukat a trónbeszédre vonatkozólag. A szenátus tisztikarának szerdára tűzött megválasztását elhalasztották a kamara elnöksége megválasztásának idejére.

Öngyilkos lett Aradon egy budapesti urinő.

Veronállal megmérgezte magát egy aradi szállodában

(Saját tudósítónktól.) Ma déli 12 órakor nagy sürgés-forgás, pánik, zűrzavar támadt az aradi Dácia-szállodában. Kurilla György né, a szálloda takarítónője izgatottan szaladt a portáshoz s magából kikelve kiáltotta:

— Jöjjön hamar, öngyilkos lett egy vendég. Csakhamar kiderült, hogy egy tegnap érkezett magyarországi urinő mérgezte meg magát az aradi Dácia-szálló 21. számú szobájában. A tragikus öngyilkosság részletei a következők:

Tegnap este Temesvárról Aradra érkezett egy urinő, aki a Dáciához hajtatott, ahol szobát kért. A portásnál letétbe helyezte magyar utlevelét, amely szerint Oster Emiliának hívják, 44 esztendő. Nagyszentmiklóson született, s június 26-án lépte át a román határt. Az utlevél szerint a hölgy Petrozsényban s Karánsebesen is tartózkodott. A foglalkozás rovatánál ennyi állott: háztartásbeli. A szállodai ellenőrző lap aláírása után Oster Emilia a 21-es számú szobát kapta. Mindjárt visszavonult szobájába, ahonnan nem került többé elő, egészen addig, a míg a mentőautó kórházba nem szállította.

Ma délelőtt 10 órakor az egyik takarítónő még köhögést hallott a 21-esből. Nemsokkal később azonban csendes lett minden. Déli 12 órakor Kurilla Györgyné azt hitte, hogy a szoba vendége már eltávozott, kiakarta a szobát takarítani és benyitott. Megdöbbenéssel látta, hogy a hölgy, könnyű nyári tolettbe öltözve, eszméletlenül fekszik a szoba padlóján. Segítségért kiáltott s csakhamar ott termelt az egész személyzet. Az egyik takarítónő arra a gondolatra jutott, hogy mérgezés történt, s mivel hallotta, hogy ilyen esetben tejet adnak be a betegnek, tejet hozatott s betöltötte az eszméletlenül fekvő nő száján. A tej betöltése után sárgás folyadék ömlött ki a nő száján.

Közben a szálloda alarmirozott portása a mentőkért és a rendőrségre telefonált. A mentők megérkeztek s amikor a nőt feltették a hordágyra, az egyik mentő több pirulát talált, amely hasonlított a veronálhoz. Mint később megállapítást is nyert, a szerencsétlen nő tényleg veronállal akarta magát elpusztítani. Beszállították a kórházba, ahol dr. Dragan Aurel ügyeletes orvos azonnal gyomormosást alkalmazott. A rendőrség részéről Cerchez Emil rendőrkommiszár és Tasca detektív szállt ki. Magukhoz vették az öngyilkos nő utlevelét s megindították a nyomozást a nő közelebbi személyi adatainak s az öngyilkosság okának kiderítésére.

Déli fél 2 volt, mire Oster Emilia eszméletre tért, beszélni azonban még nem tudott. Dragan dr. megkérdezte, hogy jobban érzi-e magát, mire igennel bólintott. Arra a kérdésre: — Veronált vett be? — szintén igennel bólintással felelt. Amikor megkérdezték, hogy mennyit, próbált felelni, de nem tudott. Az orvosok véleménye szerint a veronál mellett másfél grammot vehetett be.

A belgyógyászati 4-es számú szobájában fekszik Oster Emilia, aki este hat óra táiban teljesen

visszanyerte öntudatát. Halkan, töredezett hangon, az egyes szavak közt hosszú pauzát tartva mondja el tragédiáját a sokat szenvedett asszony.

— Egy aradi ügynök, Menyhárt Imre volt a férjem. Tíz esztendőig éltünk egymással boldogan, míg a férjem egy szép napon másba szeretett bele s elvált tőlem. Visszamentem Pestre rokonaimhoz s ott éltem. De nemsokára úgy éreztem, hogy az uram nélkül üres az életem és elhatároztam, hogy Aradra jövök és vissz-

Barabásné térdenállva imádkozott az ura győzelméért.

Magyar ünnep a bucaresti-i szenátusban. — A szerencséhezó lópatkó. Kedves ünneplésben részesült a Barabás-pár Bucarestiben

(Bucaresti, július 6.) Az izgalmasan sorsdöntő szenátusi ülés után, amelyen imponáló többséggel igazolták Barabás Béla szenátori mandátumát, megkapóan kedves jelenet játszódott le a szenátus palotájában, s erről bucaresti-i tudósítónk a következőkben számol be:

A győzelmes szavazás után ünnepi hangulat, taps, ováció, majd lelkes éljen támad a magyar szenátorok ajkán:

— Éljen a román-magyar testvériség!

Keresik Barabást. Sehöl. Utánamegyek.

— Kérem, tessék most hagyni. A feleségemmel tudatni akarom a hírt.

S Barabás Béla, a feleségét térden állva találta, amint a mindenhatóhoz folyamodott:

— És engedd meg, ó Istenem, hogy az igazság győzedelmesen kerüljön ki ebből a küzdelemből.

De nagy az öröm a magyar szenátorok közt is, hiszen Barabás mandátumának igazolása egy szersmind elismerése a romániai magyar nemzet értékeinek is: a becsületességnek, a munkának, az őszinteségnek. Az ülés végétől aztán több magyar szenátor összeült egy helyiségben és mindegyik kiöntötte lelkét az ünnepelt Barabás Béla és jószágos életpárja előtt.

Majd megkérdeztem Barabás Bélát, mit érez ebben a pillanatban az igazolás után.

— Sorsdöntő volt ez a határozat — mondta Barabás — arra a kapcsolatra vonatkozólag, mely igen szépen kezd fejlődni a megértés felé, mert ebből látszott, hogy a kormány súlyt helyez a Magyar Párt által beválasztott parlamenti személyekre s ebből kell következtetnem azt is, hogy Szele Béla mandátumát is igazolják, mert ellenkező esetben nemcsak a Magyar Párt presztízsén esnék csorba, de a kormány tekintélye is szenvedni fog a közvélemény előtt, ha azt tapasztalják, hogy az előre általuk is elfogadott személyekre vonatkozólag megváltoztatják felfogásukat. A Magyar Párt mindegyik tagjához ragaszkodik és híven kitart mellette, mert arra törekedett, hogy a legmegfelelőbb képviselői jussanak a parlamentbe, s ezért ezeknek a személyeknek ragaszkodni kellett.

— Béla te, jegyzi meg vidáman Domokos szenátor, a volt fő-

szakönyörgöm magam hozzá. Temesváron keresztül érkeztem. Az uton már elhatároztam, hogy ha nem vesz vissza, öngyilkos leszek. Temesváron egy patikában veronált vettem. Ezután meggyóntam. Megmondtam a papnak, hogy el akarom dobni magamtól az életemet, a gyóntató próbált ettől a szándékomtól eltéríteni, s váltig mondta, hogy ezzel nagy bünt követek el. De ekkor már el voltam határozva a végsőkre.

— Aradra jöttem s itt keservesen tapasztaltam, hogy hiába minden kérésem, könyörgésem. Elromlott életemre nincs orvosság. Felmentem a szobámba s ma reggel egy rettenetes éjszaka után

megmérgeztem magam. Ennyi az egész. Ha felgyógyulok, újból elkövetem tetteimet, Isten akarata, hogy én ne éljek tovább ezen a földön.

A „schwester“ beleszól ekkor az intervjúba:

— De hiszen ez rettenetes bűn!

Oster Emilia nem válaszol, szemel becsukódnak s végül halkan csak ennyit mond:

— Aludni akarok! Olyan jó aludni...

Behunyta szemmel fekszik tovább a kórházi ágyban s gondolatában a szerencsétlen asszony talán már újból az öröklét kapuit ostromolja... (m. r.)

ispán — olyan vagy közöttünk, mint a trójai fa-ló. Beléd helyezzünk most mindent, amivel majd ki akarunk pakolni.

— Nekem már meg is van hozzá a patkó, jegyzi meg szellemesen Barabás Béláné.

S elmondja, hogy meglátott a sinék között, az országuton egy szép példány lópatkót s azt a sok veszély ellenére felszedte, mondván:

— Nem vagyok babonás, de azért nem árt, ha szerencsét hoz. S aztán szépen elhelyeztem az uram zsebébe, mondja a nagyasszony s ő ma egész délalatt magánál hordta.

A társaság nagyon jól mulatott az eseten.

Pedig jöttek ott még könnyek is. Elmondta, mit szenvedett Barabás és ő is a háboru óta s mennyi küzdelmet kellett kiállania a francia fogságban.

— No de mindegy, jó az Isten, ha így az élet alkonyán még megengedi az uramnak, hogy tovább folytassa a küzdelmet fajunkért és nemzetünkért.

S Barabás széjjel mörzsölt egy könnyet a szemében, míg mi szótlanul néztük a szép jelenetet s csak a végén mondottuk:

— Már csak küzdelemre született a magyar nép?

A katolikus gimnázium végleges nyilvánossági jogot kap.

Petru Marinescu inspector-general látogatása az aradi intézetben.

(Saját tudósítónktól.) A katolikus gimnázium nyilvánossági jogának véglegesítése a legkomolyabb formában megindult. Az egyház-község még januárban, a magánoktatási törvény megjelenése után, kérvényezte a nyilvánossági jog visszaadását, Pacha Agoston apostoli kormányzó aradi tartózkodása alkalmával újabb kérvényt adott be, melyet Boneu Vazul prefektus igen melegsággal kíséreléssel terjesztett föl a miniszteriumba, az ügy végleges elintézése azonban a választási harc s az új kormány berendezkedési munkálatai miatt késedelmet szenvedett, de — hogy a kormány jóindulatáról tegyen tanúságot — kiadta ismert 51345. számú rendeletét, mely enyhíteni törekedett a nyilvánossági jogtól megfosztott intézetek helyzetén s ezeknek megengedte, hogy az előírt formák elintézéséig úgy működhetnek, mintha nyilvánossági joguk megvolna.

E formák közé tartozik az is, hogy a kérvényező iskolához a miniszter egy megbízottját küldi ki, aki a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján tesz előterjesztést a miniszternek. A miniszterek más oldalról elfoglaltsága dacára, dr. Parecz Béla képviselőnek sikerült elérnie azt, hogy az aradi katolikus gimnázium megvizsgálása soron kívül történjék. Az intézetben tegnap már meg is jelent Petru Marinescu közoktatásügyi

főinspektor s a legminuciózusabb pontossággal vizsgálta meg minden oly részletet, amely a nyilvánossági jog előfeltételei közé tartozik: az épületet, termeket, felszerelést és szertárakat, tanárok személyi adatait, a vizsgatermészeteket, az igazgatói irodát stb.

Fischer Aladár igazgató közlése szerint, a főinspektor elsősorban is verbális szakembernek bizonyult s épen ezért aprólékosan vizsgálta megnyugtató volt s a főinspektor a késő déli órákban a legjobb benyomással hagyta el az iskolát. Arra a kérdésünkre, hogy milyen szakos tanár a főinspektor, az igazgató nem tudott felvilágosítással szolgálni: német nevek precíz kiejtéséből látta, hogy németül perfektil tud, a tárgyalás folyamán többször észrevette, hogy a latinban is otthonos, az egyik táblán otfeledezt algebrai példához való hozzászólása ebben a tárgyan is erősnek mutatta őt. Egy másik táblán egy elipszis volt, az egyik fókuszban keresztződő rádius vektorokkal, azonnal ráismert: no, itt Keppler törvényeit magyarázták, — tehát a fizikához is ért. Azaz Petru Marinescu a szó legteljesebb értelmében nagy, általános műveltséggel bíró, igazi főinspektornak való egyéniség és örvendetes, hogy a katolikus gimnázium ügye ép az ő szakavatott kezébe tevődött le. Jelentése feltétlenül kedvező lesz s így a katolikus gimnázium nyilvánossági jogát nemsokára végleg is visszakapja és szeptember elsején a belügyminiszter kezébe kerül.

SPORT

Diadalmámor szemüvegén át.

Erdekes impressziók a Temesvár-Budapest közötti matchról.

(Saját tudósítónktól.) Minden igaz sportemberben, aki végigigazult a vasárnapi Temesvár-Budapest mérkőzést, sokáig emlékezetes marad a nagyszerű küzdelem. A mérkőzést mint tudjuk, óriási érdeklődés előzte meg. Ót óra tájéka zsúfolásig megtelt körökörül a pálya. Nemcsak benn, hanem is. A sporttelepet övező duságú fák csak úgy roskadoztak a potyajegyesektől, de hogy még mire képes az emberi elmésség a fáramászáson túl, az igazán bámulatraméltó volt. A pálya mellett egy hatalmas faalkotmány állott, amelyet a tegnapi napra kibérelt egy élelmes, vállalkozó szellemű temesvári és fejenként 10 lejért bárki letelepedhetett fenn, a kényelmes „tribünön.” S hogy milyen jól ütött be ez a különös üzlet, azt igazolja, hogy a vállalkozó nagyszerű helyen feszengett benn az igazi tribünön.

Egynegyed hét óra után nagy várakozás közepette feltűntek a százas magyar fiúk s közvetlenül utánuk a temesváriak. Egetverő taps fogadta őket. Lelkesedés, feszült figyelem mindenütt. A közönség a játék előtti kapurúgásokból próbált ítélni, s egy-egy pompás lövésből igyekezett ráismerni Opatára, Kohutára, Takácsra, vagy Braun Csibire. És eközben egy téma volt az egész sporttelepen: tippelés. Fantasztikus magyar győzelem gondolata kerengett a közönség körében. Fogadások tömegszámra történtek és súlyos ezrek kerültek kockára. Mindenki izzadt homlokkal, lélegzetfojtva várta azt a sporttörténelmi fontosságú pillanatot, amikor Dobosan főpolgármester kezdőrugásával megindul a meccs. S amikor kezdődött vette az összezsápas, a künnrekedtek — halva a sipjeleket — hatalmas sturmot intéztek a bejárat ellen. Elkeseredés lett urrá a lemaradottakon, a pénztárnál 500—1000 lejt ígértek egy-egy jegyért, míg ezalatt benn a magyar csapat leveztette első tüneményes támadásait. Valósággal elkápráztatták a közönséget s a közönség nem fukarkodott a tapsal. Sokat tapsoltak, de nem lelkesen, csak egyelőre udvariasan, mert a lelkesedést a közönség a goalra tartogatta. És Budapest szépen támadott, úgy, hogy Temesvár nem is ért a labdához, a pestieké volt a diadal: fejről-fejre vitték a labdát egész a temesvári kapuig, de ott aztán nagyon udvariasak és puhák voltak. Csak tologatták a labdát, pedig akadt számukra szép goalhelyzet is. Egyszerre nagy izgalom. Temesvár ostromba kezd, szorongatja a magyar kaput, majd egyszerre lelkesítő, ütemes taps zúg fel mindent elsodró elementáris erővel:

Temesvár megszerezte a vezetést.

— Ugyan kérem most jön a java. Majd meglátjuk az igazi pesti tudást.

Akik pesti győzelemre fogadtak — különben szinte valamenynyien erre tippeltek és fogadtak — lelohadt kedvvel nézték a meccset és elképedve látták a nem várt temesvári frissességet. És egyik részen elkeseredés, másikon fékevesztett örömjongás tombolt a pályán, amikor megszületik a második goal is. A temesvárak nem tudják mit csináljanak örömlükben. Egy ur az izgalom hevében megcsókolt egy mellette ülő hölgyet. Az nem is tiltakozott, sőt majdnem viszonzotta. Utána benyomatkoztak s biztatták a Misit (Tenzer) hogy: — Rohanj drága, kedves Misikém. Add be már, ott a Semier, lödd. Vigyázz, őrszájd. Bíró nem látja, stb.

És eljött a második félidő. Temesvár még mindig támad. Budapest majd a végén mutatja meg mit tud — hangoztatták a reménykedők, de önmagukban már kezdtek belátni, hogy Temesvár jobb. Közben érdekes és kedvs epizód játszódik le. Egy tehervonat futott be az állomásra, s ahogy a gőz ütömbösen sipolt ki belőle, rendkívül ismerősen hangzott. A közönség először nem értette, de később ráeszmélt, hogy a temesváriakkal izguló mozdonyvezető, értesülve a Kinizsi főlényéről, a „tem-pó Ki-ni-zsi” csatakiáltást hallatta a mozdony gőzspíján két hosszabb és három rövid ütemkítartással. A közönség maga is lelkesedéssel vette át az ütömbös tapsot és ez a spontán biztatás még inkább megpecsételte a pestiek sorsát. Kikaptak — megérdemelték! — (—gól.)

○ Holnap befejeződik a Hellas nemzetközi tenniszversenye. A Hellas nagyérdemű nemzetközi tenniszversenyeinek mai napja a lezserbb küzdelmeket hozta és több meglepetéssel zárult. Különösen érdekes eredmények voltak a Hellas vándordíjért folyó férfi egyes küzdelmekben. Így széles körökben nem várt kimenetelű volt a Poulieff—Göncz mérkőzés, amelyet Poulieff nagy fölényrel nyert s ezáltal a döntőbe kvalifikálta magát, ahol megismételte Winterstein felett aratott győzelmét, aki az elődöntők során dr. Luppú felett győzött. De nem kisebb meglepetést okozott a női egyesben Gólescu súlyos veresége Várady Ilytől és a férfi párosban a Balás—Dörner-pár győzelme dr. Luppú—Ronetti Roman-duó felett. A versenyszámok a férfi egyes bajnokságon és a vegyespároson kívül befejeződtek. Ez a két szám holnap délután kerül lejátszásra. A mai nap eredményei: Férfi egyes a Hellas vándordíjért: Poulieff—Oláh 6:2, 3:6, 6:0. Poulieff—Ronetti Roman w. o. Poulieff—Göncz 6:2, 6:0, 6:3. Elődöntő. Winterstein—dr. Luppú 6:2, 6:4, 6:3. Elődöntő. Poulieff—Winterstein 6:3, 6:4, 6:3. Döntőmérkőzés Poulieff, fűrgesével nagy-

szerű helyvezkedéssel és biztos drive-jeivel fölényvel verte úgy Budapest jelenlegi bajnokát, mint a kitűnő bécsi Wintersteint. Férfi egyes II. osztály: Paun—Welwart 6:3, 6:2. Elődöntő. Bánó—Paun 6:3, 6:2, 8:6. Döntőmérkőzés. Női egyes Aradváros bajnokságáért: Várady Ily—Gólescu k. a. 6:0, 6:1. Döntőmérkőzés Női egyes II. osztály: Masznyi—Arató Klári 6:2, 6:1. Dönt-

tőmérkőzés. Férfi páros Aradváros bajnokságáért: Balás, Dörner—dr. Luppú, Ronetti Roman 6:2, 8:6, 6:3. Vegyes páros Aradváros bajnokságáért: Marossy, Pick Annus—Török, Angó Lolly 6:2, 6:4. Poulieff, Schlosserné—Balás, Nasta Lucia 6:3, 6:4. Ronetti Roman, Gólescu—Marossy, Pick Annus 6:1, 6:2. Kelemen, Várady Ily—Dörner, Fülöppné 4:6, 6:3, 6:2. Elődöntő.

Nagy az izgalom

a selymet-csempésző királyi kocsi miatt

Hogy történt a hihetetlen aranyu csempészet leleplezése. — A legfelsőbb vámhatóság még nem döntött.

(Kurticsra küldött munkatársunktól.) Egy szürke ponyvával letakart hatalmas Pulmann-rendszerű szalonkocsi várja további sorsát a kurticsi állomáson. A kocsit előtt granicsárok cirkálnak szorongos fegyverekkel és szigorúan vigyáznak arra, hogy a kocsit senki meg ne közelítse. A védőponyvák alól kicsillannak a kocsit díszítő rézveretek és a különös finomsággal kidolgozott faalkatrészek. Ez a kényelmesen berendezett szalonkocsi, amely rendkívüli események központjába került, a bolgár király tulajdona. Az Aradi Közlöny mai számában foglalkozott azzal a minden tekintetben szenzációs ténnyel, hogy a kurticsi vámfőnökség selyemcsempészség gyanúja miatt őrizetbe vette a bolgár király szalonkocsiját kísérő bolgár hivatalnokot, a kocsit pedig lefoglalta.

A bolgár király Bécsből rendelt szalonkocsija tegnapelőtt délután futott be a kurticsi állomásra. A vámtisztek és a várakozó utasok csodálkozva nézték a művészielen elkészített hatalmas alkotmányt, amelynek bámulására a községből is igen sokan mentek ki az állomásra. Hamarosan elterjedt az a szenzációs hír, hogy a királyi kocsit a vámfőnökségnél lekapcsolták a gyorsvonatról, mert olyan gyanús körülmények adódtak elő, amelyek kötelezővé tették a szalonkocsi megvizsgálását. Két okból volt gyanús a kocsi a vámfőnökségnek. Először, mi lehet az oka annak, hogy nem a sokkal közelebbi uton. Szerbián szállították Bulgáriába? Erre a kérdésre a szalonkocsit kísérő, hatalmas termetű bolgár férfi kijelentette, hogy neki az az utasítása, hogy Románián keresztül hozza és neki csak engedelmességni kell és nem kérdeznie. A másik ok, ami miatt elrendelték a kocsi átvizsgálását, az volt, hogy a nyitott szalonkocsinak öt fülkéje le volt olmozva. Ha az egész kocsit leolmozzák Bécsben, úgy a vámfőnökségnek nem lett volna joga és oka a kocsi átvizsgálására, mert rendelet szerint a leolmozott tranzitó vagonokat, minden további nélkül át kell engedni a határállomásokon. Azonban a rendelkezés arra is kiterjed, hogy ha a tranzitó vagonnak csak egyes fülkéi vannak leolmozva, úgy azokat át kell vizsgálni, hogy megakadályozzák a tiltott, vagy vámolandó áruknak az ország területére való csempészését. A jelen esetben az utóbbi körülmény állott fenn. A leolmozott fülkéhez könnyen hozzáférhet a kísérő, vagy bárki és az esetleg csempészett árukat azon az

állomáson adhatja le, ahol akarja, mert ha a vagon keresztül ment a kurticsi határállomáson, többé azt Románia területén sehol sem vizsgálják át. Ha a vagon azonban teljesen leolmozott, úgy az jelezve van a szállítólevélben és minden állomáson kötelesek ellenőrizni, vajjon a leolmozás érintetlen-e. A vámfőnökség rendelkezésére behatoltak a vagonba és felnyitották a leolmozott fülkéket. A meglepetés moraja szállt fel a vámtisztek ajkairól. Minden fülke zsúfolva volt a legfinomabb selyemruhákkal. Értékes színes harisnyák, női fehérneműk és rengeteg mennyiségű selyemruha volt felrakva minden fülkének egészen a tetejéig.

A bolgár kísérő tiltakozik. Hivatkozik uralkodójára, a nemzetközi jogra, a vámtörvényekre és amikor látja, hogy sem könyörgéssel, sem erővel továbbítását kieszközlőni, látszólag belenyugszik a változatlanba. Bekísérik a vámfőnökség irodájába, ahol megkezdődik a kihallgatása. Azonban nem sokat lehet tőle megtudni. Csak azt hangoztatja, hogy felsőbb utasításra kíséri a vaggont és mint lelkiismeretes bolgár hivatalnok, szó nélkül tudomásul vette a leolmozott fülkéket, amelyeknek tartalmáról nem tudott, de nem is akart tudni. A vámfőnökség miheztartás végett táviratilag kérdést intézett Bucurestibe, ahonnan még nem jött meg a válasz. Az óriási selyemcsempészet, amelyhez fogható még nem fordult elő a romániai csempészesek történetében, mindenütt nagy szenzációt keltett. Az a vélemény, hogy egy befolyásos emberekből álló társaság csempészesi manőverjéről van szó, akiknek a bolgár királyi udvar tudta nélkül sikerült a szalonkocsit céljaik elérésére megnyerni. A kurticsi állomáson érthető izgalommal várják a legfelsőbb vámfőnökség távirati választ.

Orbán butorok a LEGSZERBEK

Arad, Plata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

Művészet.

— Központi éterem. Fűtő. Hűtő. Nüsor. Nyitva reggelig.

Marica gráfnő zenéje
Sándor Ferenc könyvtárában Arad.

Aradi Fogg Phileas utazása a föld körül négy óra alatt.

Valóságga parázsolódott Verne Gyula álma: — Fantasztikus pándorlás a hangok szárnyán Aradtól—Aradig.

Mindenki tudja, hogy Aradon tilos a rádió, de nem mindenki tudja megérteni, hogy miért ne hallgathatna egy jámbor aradi polgár esténként a westminsteri harangok zugását, vagy Alfréd Kase hamburgi kamaraénekes dalát, esetleg Ernő Tamás szonettjét Budapestről. Azt mondják, állambiztonsági okok... ezt pedig vita nélkül kell respektálni. Aradon tehát nem tudják, mi az a rádió... nono, csak ne tessék jelentkezni, nem jó erről hangosan beszélni, ami tilos, az tilos. De ha véletlenül mégis akadna Aradon egy rádió, az esetben aktuális az alábbi riport:

Méltóztatnak emlékezni, Julius Verne Redvelt regényére, amelynek az a címe: „Nyolcvan nap alatt a föld körül”. Hát ez annak idején hihetetlen volt, regényről fantazmagória. Most az autók, repülőgépek világában már elfelejtünk csodálkozni ezen a „rendkívüli” teljesítményen. A modern Fogg Phileas ma már nem fogad a klubban arra, hogy 80 nap alatt bejárja a földet, egyszerűen fel sem kel a kényelmes bőrfotelből és mindössze két ujját mozgatja: máris jár a világ körül. És ha a légköri viszony jó, ha történetesen nem villámlik és nem menydörög, rövid négy óra alatt bejárja az egész világot. Azután visszatér Aradra, leveri szivarjáról a hamut és aludni tér, anélkül, hogy befáradt volna az utban. Legfeljebb csak a füle zug egy keveset. Mert a modern Fogg Phileas ezt az óriási utat utlevél és vizum nélkül, podgyász, vasut, hajó, autó, tevé és repülőgép nélkül tette meg, egy egyszerű, mondjuk négylámpás rádión.

Az aradi Fogg Phileas vacsora után odaül a rádióhoz. Megmozgat néhány csavart és a készülékben kigyullad négy lámpa. Azután fejére teszi a hallgatót és a készülék közepén megforgat egy korongot, amelyen körbe-körbe számolás van. Mondjuk, az 560 hullámhosszra forgatja. Egy erőteljes férfihang beszél:

— Halló, halló! Itt Budapest 560 méter hullámhosszon. Sólom Janka, Sala Domokos és Buday Dénes előadását közvetítjük.

Az aradi urlembert behunyja a szemét és a következő percben ott ül a pesti kabaréban és élvezettel hallgatja Buday Dénes dalait, melyeket Sólom Janka énekel. Este fél tíz van és az aradi Fogg Phileas úgy gondolja, jó lenne egy kis sétát tenni a világ körül. Elinul. Lassan, finoman mozgatni kezdi a korongot. Sólom Janka hangja egyre messzebb megy, mindig halkabb, aztán elhallgat. A korong 160-ról mindössze 157-re mozgott és egyszerre ismerős dalamokat hall. Sztambul rózsája. Egy kedves duett énekl e pajzán dalocskákat:

„Also komm Schmuckl zu mir”.

A Johann Strauss-Theaterben vagyunk és élvezzük a felénk csodáló Fall-melódiákat. És mikor a száma után a p... veszett tapsolásra... az aradi ur szintén tapsol, már Bécsben van, operett-előadás. No, de ő utazik tovább a hullám...

hosszon — Brinnbe, Alexander Wilhelm szindarabját hallgatja — csehi. Nem érti, tehát tovább robotog Berlin felé, ahol ma zenei előadás van: Offenbach-tól Lehárig. Egy drága, régi operettet hall, Der Vogelhändler. A madarász. Méltóztatnak emlékezni rá? No de menjünk tovább, csak egy-két lépést. Még hallja Leipzigt, a mikor már felcsendülnek Puccini áriái, a Bohémek nagyvárja. Csodatiszta tenor. Battistini! Falrengető taps követi a számot. Majd lágy női hang beszél. Róma. Martucci nocturnója következik, de mintha valaki közbebeszélne. Vajjon mi lehet itt közvetlenül Róma mellett. Nem is egy egész centiméter. Ejnye, hogy is tanultuk a földrajzból? Hát persze. Stockholm. A stockholmi Folktheater Karl-Gerhard-revüje hangzik. Sok a próza, unalmas. Gyereünk tovább. Bern, orchester-koncert. Elfördítjük a korongot és már Párisban vagyunk, az Eiffel-torony tetején, mert ma este innen közvetíti zenéjét Páris. Könnyű, francia dalok. Tovább. Breslau, 418 m. Vortragsabend Hans Kristoph Kaergel. A korong újra fordul és meg nem áll Hamburgig. A Preussischer Sängerbundfest estéje van, a Nürnbergi Mesterdalnok. Tizenegy óra után Barcelo-

nába érkezik. Eric Schöensee zongoraművész játsza Mendelssohn Capriccio Brillianteját. Utána Beethoven következik, azután Haydn F-dúr szonátája. Mindjárt a szomszédban megszólal Milánó. Nardini D-moll koncertje. Mérgesen csavar egyet a korongon. Mit hallgasson koncertet, ha senki sem látja? Óvatosan kezd vadászni a koronggal. Egyszer csak felordít:

— London! London!

Csakugyan. Éjfél után öt perccel megérkezett Londonba. Örült osinnadratta. A Savoy-Band, a közönség együtt énekel a szereplőkkel. Nagyszerű hangulat van ma este a Savoyban. Egy hölgy hangosan énekl a zenével: Valencia! Valencia! Nem is sejtje szégyén, hogy Aradon hallgatják. Azután más zene. A fütty-jazz-band, minden hangszer nélkül, csak füttyből. Majd hang-jazz-band. A leggroteszkebb embert hangokból van összeállítva. Örült tombolás és végül megszólalnak a westminsteri harangok. Az aradi Fogg Phileas nagyot ást és lete-szi a kagylót. Visszaérkezett Aradra.

Mindez nem fantazmagória, nem lehetetlenség — másutt. Aradon csak utópia. Itt még mindig Jules Vernét csodáljuk.

Utonállók garázdálkodnak Erdélyben.

(Cluj—Kolozsvár, július 6.) Borszék és Maroshiévíz között Románia legszebb szerpentin útján vasárnap este négy fegyveres rabló, akik közül három csendőregyenruhát viselt, egymásután

hat autót megrabolt és utasait kirabolta. A hatodik autó sofőrjét arra kényszerítették, hogy vigye el őket Bélbor irányában. A csendőrség erőyes nyomozást indított a vakmerő utonállók kézrekerítésére.

Az esküt nem tett tisztviselők sorsa.

A Magyar Párt központi irodájának felhívása.

(Cluj, július 6.) A Magyar Párt elnöksége — mint ismeretes — nemrég felhívást intézett az esküt nem tett volt magyar köztisztviselőkhez. Bár a jelentkezési határidő július 3-án lejárt, a Magyar Párt központi irodájába ma is tömegesen érkeznek panaszok és kérés levelek, amelyek mindegyike megrázó sorstragédiát

tár fel, hűen visszatükrözve azt a megdöbbentő nyomort, amelybe a magyar köztisztviselők óriási tömege az impériumváltozás után jutott. Fel-tűnő, hogy a jelentkezők legnagyobb része hangsúlyozza, hogy az esküt-telt soha meg nem tagadták, ellenben jelentkezésük alkalmával nem akarták az esküt kivenni tőlük. Ezzel kapcsolatban az akció vezetője, Hantos igazgató arra kéri az érdekelteket, hogy most csak azok jelentkezzenek, akik semmiféle formában nem tettek esküt. Azoknak az ügyé-

re, akik letették az esküt. De elbo-csájtattak az állami szolgálatból, csak később kerül sor. Ugyanez vonatkozik az összes nyuzdijasok-ra is.

H I R E K.

— Miklós herceg Massaryk elnök-nél. Prágából jelentik: Miklós királyi herceg magánhallgatáson jelent meg Massaryk köztársasági elnök-nél, aki Filodor prágai követtel együtt ebédre is vendégül látta. A herceg-űelután résztvett a szokalmepsége-ken, este pedig az opera díszelő-adásán.

— Lesújtó az érettségi eredménye. Bucurestiből jelentik: A közokta-tatásiügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az idei érettségien ismét igen jelentékeny az elbukot-tak száma. A jelentésekből kitű-nőleg 1364 jelölt vizsgázott, akik közül 651 tette le sikeresen a vizs-gát. Ploestiben a jelöltek 80 szá-zaléka bukott el, Temesváron 129 jelölt közül csak 44 ment át, Ara-don 86 jelölt, közül 31 lett érett, Nagyváradon 102 közül 49, Buzet-ban 92 közül 47, Segesváron 114 közül 39 és Izmailban 71 közül 21 jelölt vizsgázott sikerrel.

— Semmitőszéki bíró súlyos autó-balesete. Bucurestiből jelentik: Teg-nap súlyos autószerencsétlenség tör-tént Alsótömösön. Urlateanu tör-vényszéki bíró autóját áttörte a vas-uti sorompót, belefutott az ott át-haladó brassó-predeáli fűrdővonat-ba. Az autó pozdorjává tört és uta-sai valamennyien súlyos sérüléseket szenvedtek. Életveszélyesen megse-besült Urlateanu bátyja, aki semmi-tőszéki bíró.

— Nyolcvanezer lejes lopás a ro-bogó autóról. Vakmerő és titokzatos lopás történt ma az arad-oradea-marei uton. Egy aradi kereskedő autójáról — szinte jelenlétében — elloptak körülbelül 80.000 lej értékű szövetáru. Ma délelőtt megjelent az aradi államrendőrségen Printz Ede aradi textilkereskedő és feljelentést tett lopás címén ismeretlen tettesek ellen. Elmondotta, hogy Oradea-maren járt, ahol árut vásárolt. Az árut autójával hozták Aradra s amikor a gépkocsi beérkezett, meglepetve vette észre, hogy körülbelül 80.000 lej értékű áru nyomtalanul eltűnt az autóról. A kereskedő feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos lopás ügyében.

— Halálozás. Suciu Atanasie, La-basinc görög keleti román plébá-nosa hosszas szenvedés után 64 es-tendőskorában, lelkeszkedésének negyvenedik évében elhunyt és a la-basinci temetőben helyezték örök nyugalomra. Halálát feleségén kívül négy gyermeke gyászolja.

— Gynjtozó benzínrobbanás. Bucurestiből jelentik: Crimina állo-máson tegnap felrobbant egy vag-on benzín. A tűz áttért az állo-más raktárára, amely teljesen le-égett. A pályaudvar épületét a ploes-ti-i tüzoltóság mentette meg.

Orbán butorok a LEGOLCSÓBBAN

Arad. Plata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ◀

— Orvosi hír. Dr. Mendel fororvos szabadságáról... és rendelését Simon... alatt...

**AZ ARADI
APOLLOBAN
esütörtökig**

Le vert galant - Agáláns király.

Nagy történelmi film IV. Henrik király korából.

Főszerepben:
AIME SIMON GIRARA.

Az előadások 6 és 10 órakor kezdődnek.

Ujjáalakul az Averescu-kormány

A miniszterelnök jelentést tett a királynak a kabinet személyi változásairól.

(Bucuresti, július 6). Averescu miniszterelnök tegnap este kihallgatáson jelent meg a Sínaiában ülő uralkodó előtt, akinek jelentést tett a kormányban rövidesen beálló személyi változásokról. Eszerint teljesen elhatározott dolog, hogy a tárcaváltozások a mostani parlamenti ülészek bekezdése után történnek meg. Befejezett tény, hogy Coanda és Negulescu miniszterek helyébe — akiket a törvényhozás két házának elnökeiül választanak meg — a munkaügyi minisztérium élére Petrovici kerül. Az új igazságügy miniszter Anibal Teodorescu lesz, míg a közmunkaügyi miniszteri tárcát Serghu-Nita kapja meg. — Rascanu tábornok Besszarabia, Groza Erdély minisztere lesz. Még nem történt döntés a kereskedelemügyi miniszteri tárcá betöltésére vonatkozólag, bizonyosnak veszik azonban, hogy az új kereskedelemügyi miniszter ideiglenesen Cudalbu lesz, aki csupán őszig tartja meg tárcáját, amelyet aztán majd a közben átalakított s kibővített dominiumok miniszté-

riumának tárcájával cserél fel. Ebben az esetben a földművelésügyi minisztérium élére Garoflid kerül.

A kormánynak határozott szándéka, hogy még az őszön három új államtitkárságot létesít. Már a személyek tekintetében is megtörtént a döntés s eszerint miniszterelnökségi államtitkár Grigorie Crainiceanu jelenlegi miniszterelnökségi vezértitkár lesz. Államtitkárságot kap még a kereskedelem és iparügyi minisztérium is. Ennek az államtitkárságnak azonban kizárólag a bánya és petroleum ügyek kerülnek a hatásköre alá. Erre az állásra több kandidása van a kormánynak, valószínű azonban, hogy az új államtitkár Deleanu kereskedelem miniszteri vezértitkár lesz. A harmadik államtitkárságot a közlekedésügyi minisztériumban állítják fel, s ezt Jonescu tábornokkal töltik be. A megüresedett földművelésügyi államtitkárságot minden valószínűség szerint Busuocescu, a dominiumok minisztériumának jelenlegi államtitkárának adják.

Remegő emberpalánták vizsgálja.

Apró emberkék torturás kalváriája a telvirágzott iskola-teremben.

Vizsga. Ünnepelesség. Várakozás. Szülői ruha- és szemsuhogás, félelmetes felnőtt-sor a tanyán két partján, ahol egyébként a fogásra aggatott kis kabátkák sorakoznak. A padokban tisztaság, hisz izgalom-szelencék, félelemmel töltött tartócskák: gyerekek a vizsgán.

Hiába borították el virágokkal a tanító ur asztalát, hiába száll szokatlan parfüm és ünnepi ünnepiesen új ruháikban a gyerekek, azért a vizsga a lelkek mélyén mégsem öröm, nem vigadozás, nem ünnep. Tortura ez, sürített félelem és lámpaláz, hetek óta tartó fegyelm-adagok, maximuma, kulminálása a rettentő izgalomnak erre az egy délelőttre.

Mindegy, hogy jó, vagy rossz tanuló. A rossz tanuló talán még egykedvűbb fátumérzéssel dül neki ennek a délelőttnek, mint az a jó felé hajló, igyekvő, szeretnivaló-tudni kis szerencsétlen, akinek nem megy a fejébe, vagy csak részben, vagy csak nehezen a tudomány. Egy ilyen kicsi fiút figyelek, mert a véletlen úgy hozza, hogy éppen ez ül hozzám legközelebb. Vékony, vézna fiú, karja soványan áll ki a rövidujjas trikóból, feje sápadt, álla hosszukás, nagy, lázasan ragyogó fekete szeme van, olyan, mint egy kikoplaltatott egér.

A vizsga még alig kezdődött még s ő már felel. Karját, ami alig különbözik egy csontsintől, ráfekteti a zöld padra, kezefeje a könyvön s ujjával végighúzza a sorok alatt, hogy el ne vétse őket. Egyenes vonal volna az ujjacska utia, mert hiszen egyenesek a so-

rok s mégis, — a kis ujj úgy ugrol, mintha villamosságot engedtek volna belé. Cikk-cakkban ugrol a betűk alatt, a világösszedűtő izgalom úgy rázza, hogy alig bírom nézni a remegését. Iszenem, mi nagy dolog? Olvas, lehető legjobbban és legnagyobb sietéssel, ahogy csak tud, a fiú s gondolom: szükseges-e vajjon ezt a szörnyű nagy idegizalmat ráereszteni erre a gyöngye kicsire, amit neki a vizsga jelent?

Kinek érdeke és kinek jó, hogy őneki így remegjen az ujj, ami nyilvánvaló kivételése belső reszketésének? Kinek fontos, hogy ez a hétéves koplalóművész, amellet, hogy megtanult olvasni, még reszkessen is?

A tanító ur különös előszeretettel felelteti, minden két percben ráfordul a sor, lehet, hogy azért, mert ott ül a tanulója, de lehet azért is, mert olyan igyekvő és olyan vizsga-izgatottan elfullad. Éles gyerekhangon olvas, csak gyorsan, minél előbb vége legyen... még mindig nem mondja a tanító ur, hogy elég.

Sokat felelt szegényke s mindig ugyanaz a vacogó remegés rázza a sorok alatt didergő ujjacska. S még azalatt is, amíg csak várja, hogy most, most megint rákerül a sor, úgy feszülnek és táncolnak idegei, mint a megpengetett hegedűhúr. De nem adnak harmónikus muzsikát. Diszharmonia, félelem, rettegés, remegés... mirevaló dolgok a gyermeknevelésnél?

A remegő ujjacska vitustánca nevében, — gondolom — el kellene már hagyni a gyerekinzó vizsgákat.

— Nézze kérem, ez Witos. Jó lesz nem okoskodni vele. Ropant goromba ember. Jöjjön, majd keresek magának is egy fiukét...
Könyv- és zenekönyvtárak Kerpelzei

Orbán butorok a
LEGJOBBAK
Arad, Pálya Stáció Mára
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

— Megjutalmazott aradi rendőrtisztek. Megérdemelt jutalom érte ma az aradi államrendőrség két, fáradhatatlan munkásságáról ismert tagját. Mutiu Traian rendőrprefektus ma közölte Cherchez Emil és Oprita Chirien aradi rendőrkomiszárok, hogy buzgó működésük skötelességtudásukért 1000—1000 lej jutalmat utaltak ki részükre. Az elismerés általános örömet váltott ki az aradi rendőrtisztek körében.

— Öngyilkosság vagy szerencsétlenség. Különös szerencsétlenség történt ma délelőtt Aradon a Blanduziei (Közép) utcában. Az Ar. 311-es jelzésű automobil ment végig az uccán közepes sebességgel. Az autót Csikányi Károly sofőr vezette és észrevette, hogy egyik ucca keresztezésénél egy kerékpáros férfi vág keresztül az uton. A sofőr túlkölni kezdett és azonnal fékezett, mert a kerékpáros közvetlen az autó mellé ért. A sofőr már azt hitte, hogy sikerül elhaladni a kerékpáros előtt, amikor az hirtelen az ismét elindult autó elé vetette magát. Az automobil elütötte a gépet, amelyről az idősebb férfi nagy ivben zuhant le az ucca kövezetére. Csakhamar nagy tömeg gyűlekezett a karamból színhelyén. A kerékpárosról leugrott emberről tudtunk, hogy Roniecz Jánosnak hívják és foglalkozása asztalos. A szemtanúk állítása szerint, Roniecz szándékosan vetette magát az automobil elé. Az erre vonatkozó kérdésekre a megjelent rendőrtisztek sem akart válaszolni, csak annyit mondtak, hogy nyomorban él és három hónapja jár foglalkozás nélkül. Az öngyilkosjelöltet automobilon lakására szállították, mert a zuhanás csak jelentéktelen sérüléseket ejtett a fején. A kerékpárt teljesen összeverte az automobil. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— Elfogtak Aradon egy boloi rias katonaszökevényt. Az aradi államrendőrség ma délelőtt ragén körözött katonaszökevényt tartóztatott le. A rendőrséghez a napokban megkeresés érkezett a temesvári katonai parancsnokságtól, hogy onnan Zimmermann Ferenc katonára megszökött. — Zimmermann már három ízben szökött meg a katonaságtól és mind a háromszor Aradon sikerült elfogni. A rendőrség megindította a nyomozást és a katonaszökevényt letartóztatta bátyja Grivitei (Miklós-ucca) 50 számú házának padlásán. A többszörös katonaszökevényt szigorú fedezettel Temesvárra szállították.

— Az Öregek Otthona keleten pályát vasárnap, f. hó 11-én tartja meg.

Jön! Jön! Jön!

Montmartrei farkasok
Gloria Swannonnal.

Varázskeringő
Xénia Dosnival

Libanoni kastély
Pierre Benoit regénye

Patt és Patachon
legújabb filmje

Ki Lord
Harry és Lord

KÖZGAZDASÁG.

Kesereg a gazdaközönség.

A zuhogó eső, emelkedő árak, a várvavárt napsütés.

Egy heti júliusvégi eső minden nyomorúsága fekkdt rá a pusztára. A széna rendekben rothad; a tengeri bokáig tölcsárban, nyakig füben; laposokban a buza vízben lóbázza lábát, a zabosban békákat kurutyolnak. A munkásnép magtárakban kedvtelenül trügerit morzsol, unatkozik, ásitózik. A gazda fásultan nézi a szürke eget, mely vég nélkül ontja a sűrű esőt, nem nagy elismeréssel emlékezik meg Medádról, közben gazat ad Göre Gábor régi nótás mondásának: „ez a sok víz mire is jó, mire is jó...”. Nem segít itt panasz, zúgolódás, káromkodás. A nagy lomha felhők szakadatlanul jönnek, mennek, szinte a földet sűrűjék hosszú uszályukkal, állandóan permeteznek, öntöznék, zuhognak. Mindez június végén, július elején, mikor éresben van az áldott buzakalász, mikor a munka ég a gazda kezén, mikor minden elvesztett munkaóra zúgokat jelent. És hiába. Keresztényi, mondhatnám gazdai türelimmal, megnyugvással várni kell. Nincs itt appellát. Jól tudja ezt a gazda és összeráncolt homlokkal bár, de bizalommal vár.

Végre kettészakad a felhő, kedvező szél széjjel zavarja a foszlányokat és előtör a júliusi meleg napsugár. Ember, állat pillanatok alatt magához tér, mintha megdöpingolták volna, oly hirtelen felszökken a kedve, hangulata s holnapra már kalapálja kaszáját, kapáját. Be is áll sűrű ködben, erős harmatban, kiké a maga táblájába és végzi felázott területen jól-rosszul a dolgát. Nem sokáig tart az öröm. A meleg napsugár, a nyugati szél újabb veszedelmet hoz rájuk. A déli órákban bárányfelhők jelentkeznek, szállingóznak az égen, melyeket Boreas dühös kuvaszai sűrű gomolyagba terelnek össze; a munkások uzsonnája már villámfényben, ézengés mellett folyik le, utána hideg zuhany, bőrigázás, megfutamodás.

Igy megyen ez hétről-hétre. A terméskilátások természetesen egyre rosszabbodnak, a gazda kezd türelmetlenkedni. Tétlenség-re kárhoztában előveszi a hírlapokat s olvassa a közgazdasági rovatot. A buza ára esik, esik, akárcsak az eső. Tegnap 1000 lej volt, ma 950—930, holnap 850—830; lesz még 750 is, azzal vigasztalják. Teringgetté, a gabona-tőzsdén úgy látszik derült az ég, süt a nap, sok a papirbuza, hogy ilyen nagy az áresés. De csak a buza ára esik; a bognár, a kovács, a Mócsi, meg a többi rőfös és nem tudom miféle botosnak az áruja, no meg az adó, dehogy is esik.

Sőt inkább felfelé megy. Hát ezek nem tudnak róla, hogy a buza ára esik? Hogy agrár államban minden a termények után igazodik? Igen ám, azt mondja a tőzsde, hogy a buza ára azért megy vissza, mert javult a lej. A schillingért, dollárért kevesebb lejt lehet kapni, mint azelőtt, az eladás pedig külföldi valutában történik. Hisz ha ez így van, akkor az iparos, a kereskedő is olcsóbban szerzi be cikkeket és olcsóbban adhatná a gazdának. Adhatná, ha akarná, de nem teszi. Csak a gazda termé-

sén tapos végig az idő, a tőzsde, a spekuláció, más cikkekre áru ma is ott tart, ahová a rossz lej felhajtotta s ahonnan a javuló lej nem tudja lecsalni.

Más az igazsága a gazdának, más a közvetítőnek. Smét más a fogyasztónak. De a gazda van legalul; őt megrekvirálják, megmaximálják, ha kevés a buza vagy a hus. Azok érdekében maximálják, akik jól, drágán a nyakába akasztják áruikat, munkájukat. Nem jól van ez így; rossz időjárás, rossz termés, rossz árak a gazda tönkretételéhez vezetnek. Agrárállam vagyunk, vigyázzunk a gazdára. Nélküle 1600 lejes amerikai búzát eszünk, mint az elmúlt év tavaszán. Jobb lesz majd? „Leben und leben lassen”. Ezt mondom a terményspekulánsoknak, tőzsdéseknek, ezt az iparosoknak, kereskedőknek.

Mig ezeken tépelődöm, kesereg, kisért a nap és elúzi fekete gondjaimat. Egy derűs napsugár és a puszták lakója elfeled minden rosszat, keserűt, újra éled, bizik és remél. (S. U.)

Zürichben 2.45, Párisban 17.75 a lej.

2.45 volt a lej a zürichi utótőzsdén is.

Helyi valutaárak. (Julius 6). Áru: Dollár 216, angol font 1040, cseh korona 6.40, francia frank 6, líra 8, dinár 3.80, schilling 30.60, márka 51, magyar korona 328, svájci frank 41. **Pénz:** Dollár 214, angol font 1020, cseh korona 6.20, francia frank 5.50, líra 7.50, dinár 3.60, schilling 30, márka 49, magyar korona 335, svájci frank 40. **Kifizetések:** Newyork 216, angol font 1057, cseh korona 6.43, francia frank 6.04, líra 7.87, dinár 3.84, schilling 30.70, holland forint 87.40, márka 51.75, magyar korona 327, svájci frank 42.

Zürichi tőzsdenyitás. (Julius 6). Berlin 122.95, Amsterdam 207.40, Newyork 516.50, London 2512, Páris 13.85, Milano 17.85, Prága 15.29.50, Budapest 72.25, Belgrád 9.14.50, **Bucuresti 2.45, Bécs 73.**

Zürichi tőzsdézárás. (Julius 6). Berlin 123, London 2511.50, Amsterdam 207.40, Newyork 516.50, Páris 13.72, Milano 17.72, Prága 15.30, Budapest 72.25, Belgrád 9.14.50, **Bucuresti 2.45, Varsó 53, Bécs 73.**

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Julius 6). **Kifizetések:** Páris 5.85, Berlin 51.65, London 1048, Newyork 215.50, Milano 7.60, Zürich 41.80, Bécs 30.70, Prága 6.40, Budapest 30.65. **Valuták:** Napoleon 840, léva 1.60, márka 51, török líra 1.13, angol font 1040, francia frank 6.30, svájci frank 41, líra 7.50, drachma 2.75, dinár 3.80, dollár 215, lengyel zloty 17, schilling 31, magyar korona 31, cseh korona 6.30.

= Felemelik a szeszadóilletéket. Bucurestiből jelentik: Lepadatu pénzügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Garoflid földművelésügyi miniszterrel a szeszadóilletékek felemelése ügyében. A pénzügyminiszter javasolta az állami bevételek fokozását a szőlőművelés erőteljes támogatásával.

= Rádiókiállítás a bécsi Messen. Az állandóan nagyobb méreteket öltő érdeklődés, amely a világon a rádió iránt megnyilvánul, arra készítette a bécsi mintavásári társaságot, hogy a szeptember 3—12-ig tartó őszi mintavásár keretében rádiókiállítást rendezzen. Már eddig is számos bel- és külföldi cég jelentette be részvételét a kiállításra, amely a vásári palota négy termét foglalja le. A rádiókiállításon minden a szikratávíróval összefüggő gépet bemutatnak s megmagyarázzák működésüket is. A rádiókiállítás egy héttel tovább marad nyitva, mint az őszi mintavásár.

MOZI.

xx „A galáns király” csütörtökig marad az aradi Apolló műsorán. Gyönyörű kiállítás, nagy költségekkel elkészült történelmi filmek mintapéldánya a „Galáns király”, amelyet zsufolt házak mellett vetített az aradi Apolló. Miután a két részből álló film egyszerre kerül vetítésre, az előadások 6 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Herczeg Ferenc híres regénye, az „Aranyborjú” ma, szerdán kerül utóljára színre az aradi Urániában. A mai emberiség imádta az „Aranyborjú” iránt érdekesítő és ezernyi izgalommal átszőtt cselekmény keretében kerül vetítésre. A darab főszereplője: Henny Porten, bájos közvetlenséggel és a töle megszokott nagystílussal viszi sikerre a darabot. Az előadások 6. fél 8 és egy-negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jón! „Montmartre farkasok”, Gloria Swansonnal.

xx Jón! „Varázskeringő”, Xénia Desinyol-lal.

xx Jón! „Libanoni kastély” Pierre Benois híres regénye után, Patt és Pattaschon legújabb filmje, továbbá a „Kislord” Mary Pickforddal.

xx Donnely hercegnő cimen slágerfilmet vetít ma a Marosparti Nyári Mozgó. A főszerepet Henny Porten kreálja. Ez a film olyan lebilincse lően szép, hogy a párisi, bécsi és budapesti mozgószínházak hetek óta zsufolt nézőtér előtt adják elő. A film aradi bemutatója óriási sikert aratott. Az előadás kezdete negyed 10 órakor.

Az aradi Urániában
ma utóljára
Herceg Ferenc híres regénye az
Arany borjú.
Főszerepben:
HENNY PORTENNEL
Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Háztelek

a volt Orczy-ucca közelében
65000 leért. — 200 — öles ház-
telek a Gutziáhr telepen a fő-
úton 40.000 leért eladó. Kizáró-
lagos megbízott: —:—:

Győrffy „Mures”-irodája Arad, Strada
Unirei (Fábián Gábor-u.) 15244

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Az AMTE vezetősége ezúton fejezi ki köszönetét a Comitetul Regional Arad, Erdélyi Sport, Kinizsi, Gloria-CFR, ATE, AAC, Olympia, Voința-Victoria, Fielas, Tricolor, Hakoah, Unirea, Aradi Korcsolyázó Egylet, Meteor Kerékpár-Klub, Vulturul, Wacker, Banatul, Frontire, az AMTE élclmezési munkások sportszakosztálya, az aradi összmunkásság, a legjobb barátainak és mindenzoknak, akik koszorút helyeztek elhunyt szeretett társára

Schuch Gyula

ravatalára. Köszönetét fejezi ki még Körösi Dudus cigányprímásnak, Puci Pistának, a cigányzenészeknek, a munkászenekarnak, a Gutenberg-, Szaravaskerek- és Vagongyári dalkörnek, azok karmesterének, Kohut Bélának és mindazoknak, akik megjelentek a temetési szertartáson és részvételükkel enyhítették az Egyesület nagy fájdalmát.

ERTESITES.

Wollmann Emil
fogtechnikai műterme most
Arad, Piata Catedralei
(Tőkölly-tér) 6. szám
alatt van.

Volt Deák Ferenc-u. végén

adómentes, teljesen modern magánház
elfoglalható 4 parkettás szobás cserép-
kályhával, esslingeni rollókkal felsze-
relt lakás, fűrdő, cseledszobával, széles
kapubejárattal, nagy udvarral, 1.100.000
leért ELADÓ. 16148

Kizárólagos megbízott:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

MINISTERUL JUSTITIEI COMISIUNEA DE NATURALI- ZARI.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo înțâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Președinte!

Subsemnatul Antoniu Flegel, antreprenor de apeeducte și canalizare, născut în Viena la 5. Iulie anul 1900, necăsătorit, domiciliat în Arad, Str. Colonel Paulian No. 11, am onoare a vă ruga să binevoiți a-mi libera dreptul de încetățenire română prin naturalizare cu dispensă sau reducere de stagi.

Sunt nescut dela părinți originali de pe acest teritoriu și frații mei sunt asemenea cetățeni români. Pentru acest scop înaintez actele următoare: 1) Extras din cartea de botez, 2) declarația de renunțare la supusența străină, 3) certificat, că nu sunt supus nici unei urmărit și că nu am suferit nici o condamnare penală, 4) certificat de stare de existență, 5) certificat oficios de timpul decând stau în țară, rugându-vă să binevoiți a dispune executarea formalităților necesare și a-mi libera o dovadă, că am făcut cerere acestui Minister și de actele ce le-am depus, pentru care anexez o coală cu timbru de 2 lei.

4130

Cu deosebită stimă:
Antoniu Flegel

URODONAL

A szélhűdés, mint akár a reuma, az ízületi gyulladások következtében áll be.

A szélhűdés a formás test ellensége, utálatossá teszi az embert, akiknek a vérét is megmérgezi.

Hogy elkerüljük a nagy csapást, fegyelmelni kell önmagunkat, tilos vörösbort és pezsgőt inni, óvakodni kell a meghűléstől, elő kell segíteni az emésztést hogy ez által a szervezetben felgyülemlett ártalmas savakat leszikkasztjuk. Az „URODONAL” a leghatásosabb szer a gyógyszerelés elérésére, amennyiben 37-szer erősebb hatású mint a lithium a mellett, hogy teljesen ártalmatlan.

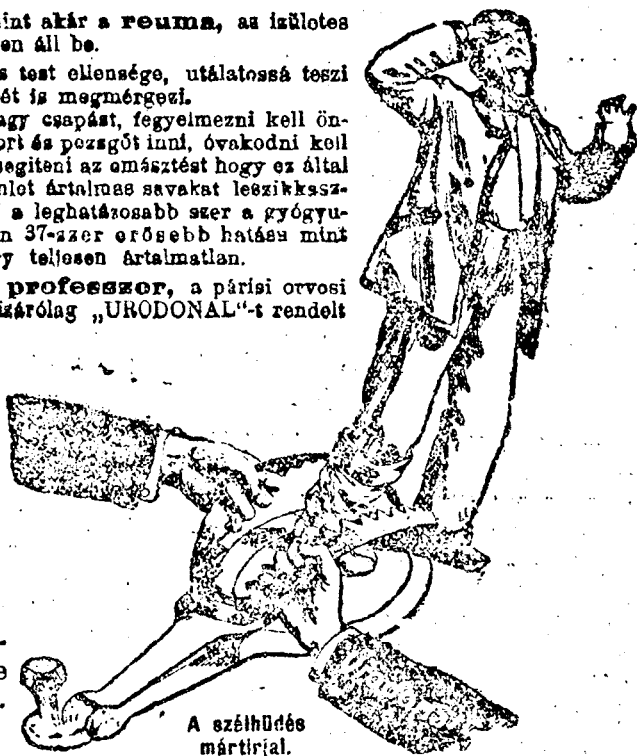
Lancereaux professzor, a párisi orvosi egyetem volt rektora kizárólag „URODONAL”-t rendelt a szélhűdés ellen.

Reuma

Köves képződmények

Vérrelmeszesedés

Chatelain laboratóriumok 2 bis, Rue de Valenciennes, Paris.

A szélhűdés mártírja.

megvéd a szélhűdés ellen.

A szélhűdés következtében beállt válság idején használt URODONAL egyáltalán nem okozott fájdalmat, mint más salicil-összetételű gyógyszer, nem veszélyes mint a colchicine colchidinné. A fájdalmat enyhíti, sőt a leggyakoribb esetben megrovídi a krízis idejét.

Dr. F. Morel

nyagalmazott órnagy-orvos, volt tengerészeti és gyarmati kórházak orvosa.

Az URODONAL kitisztítja a vesét, a májat és az ízületeket. Elősegíti a vérkeringést.

Kapható kizárólag gyógyszerházakban és drogériákban.

Romániai vezérképviselő: Drogeria „Standard” 2. Str. Zorilor, Bucuresti.

1996

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésen átlagosan 4 lej — banl, vasárnap 6 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög heteken 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetés felvételére meg kell adni a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál látni kívánt, azonnal nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyesbítés. * * * * * Hirdetéseket telefonon is felvehetők, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

GYÓGYSZERÉSZ nem okleveles, munkatársat keresek, román nyelv tudással, fizetési igény és előbbi állások megjelölésével kérek ajánlkozást. Betöltendő azonnal. Holicska Dezső gyógyszerész Ineu, jud. Arad. 4109

VASALÓNÓT piparo vasaláshoz és VARROLEANYOKAT felvez. „GRATIA” fémhőmérőgyár Arad, Str. Moise Nicoara 16. sz. 15943

MÁSODIK gimnazista fiám részére keresek egy román instructort, aki őt a geometriából pótvizsgára előkészítene. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4130

MINDENES leány azonnal felvétetik Frank cukrászda Arad, Str. Brațianu főpostával szemben. 4144

BEJARONÓT keresek egész napra. Arad, Str. George Ionescu (Gróf Károlyi-u.) 5. b. nap. 4145

KIFUTÓFIU felvétetik Tipografia Jenci nyomdába Arad, Fischer Elíz-palota. 4147

Vétel és eladás.

CSEPLŐGÉPEK eladók, vagy bérceplésre, feles cseplésre kiadók. Különböző gazdasági gépek, hintó, kocsi Háromy gazdaságnál Arad, Str. Eminescu 5. 4071

INTARZIÁS antique szalon, antique comod komplett uriszobák, ebédők, háló, szalonok, könyvszekrények, íróasztal, foteilek, szekrények, asztalok, perzsa- és gyári szőnyegek, asztalnemű, függönyök, stork, dísz tárgyak, karnisok, rézmű, festmények stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriul (Batthyány-u.) 12. sz., I. em. 1000

HATOS cséplőgarnitúra javítva, beszerelve, hereditárszólóval, felszereléssel eladó. Sft. Ana 517. 4132

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, feliőrneműket keresek sürgősen bizonányba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistoriul 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MODERN HALOSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron, kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Elíz-pal.) 2601

MACULATURA PAPIR 5 klgos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingatlan.

TELEK olcsón eladó faanyaggal és 6000 drb. tőglával, Cim Arad, Str. Brezolanu (Legelősr) 119. 4131

NÉGYSZOBÁS magánháza eladom. Megbizottam: Dr. Gross Ignác, Arad, Str. Bucur 2. 4146

Kézimunka

rajzolva, kezdő és készen Gobelinok, Smirnak. Független, Agytakarók. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Piriul No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7410

Halló!

Saját műhelyében készült elpöket tart raktáron. Mérték utáni rendeléseket elfogadok JUSZTIN OLARIU Arad, Bul. Reg. Ferd. mérsékelt árak mellett: & Comp. (Boros Béni-tér) 47.

AKUMULÁTOROK

töltése és javítása, RÁDIO, autó és világítási berendezések részére. Mindennemű akumulatorok raktára!

„O H M” Elektrotechnikai vállalat. Arad, Piata Stefan cel Mare (Béla-tér) 4.

Üzletek.

KISEBB nyomda átadható üzlethelyiséggel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4138

BELVÁROSBAN szép nagy vendéglőhelyiség és egy garage azonnal kiadó. Ortutay-palota házgondnoka Arad. 4102

PUBLICATIUNE DE LICITATIUNE.

Pentru arandarea dreptului vamal al comunei Aradul-nou se tine licitatie publica la 17. Iulie 1926. a. m. oarele 9.

Licitatiunea se face in conformitate cu art. 72—83. a legii contabilitatii publice.

Ofertele inchise cu vadin de 10% se va depune până la ziua si oarele fixate. Condiitiunile se pot vedea la seful serviciului financiar comunal. Aradul-nou, 1926. Iunie 28.

4136 Primarla.

Tűz-, betörés- és autogénbiztos pénzszekrényeket, ókmányszekrényeket- és bankpáncélszobákat gyárt Jakabty & Comp. Timişoara, Str. Timotei Cipariu 3. Képviseleket keresünk.

Külvárosi

sarok magánház, átvehető 3 szobás lakással, szép telekkel, 260.000 lejért eladó, 225.000 lejjel átvehető. — Bővebbet: „Uranul” Irodában Arad, főpostával szemben

Magánház

a város központjában, átvehető 3 szoba, elő, fürdőszoba lakással, szépen parkirozott udvar és gyümölcsös kerttel, 650.000 lejért ELADÓ. Megbizott:

Uranul Iroda Arad, főpostával szemben

Fatelep áthelyezés miatt az összes raktáron levő ajtók, ablakok és egyéb asztalosárak kiárúsítása mélyen leszállított árakban.

Czeiler és Szathmáry Arad, Str. Clontea No. 15.

Gyakorlott

gyors- és gépirónó

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok eddigi működés és fizetési igények megjelölésével a

Lovrini Hengergőzmalom R-T-hoz

LOVRIN, intézendők.

Regatul României.

Prefectura Județului Arad.

Serviciul financiar și economic.

No. 9574-II.—1926.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, că in ziua de 10. August a. c. orele 10 a. m. se va ținea in localul Serviciului Financiar și economic dela Prefectura Județului Arad licitațiune publică cu oferte inchise in conformitate cu art. 72 și următorii din legea asupra contabilității publice pentru furnizarea alor 29 buc. bluse, pantaloni, veste și chipiuri necesare oamenilor de serviciu dela aceasta Prefectura.

Caietul de sarcini se poate vedea in biroul. Serviciului Financiar și economic in zilele oficiale intre orele 11—13 din zi.

Amatorii vor depune deodată cu inaintarea ofertei și o garanția de 10 % din suma oferită.

Arad, la Iunie 21. 1926.

Prefect: ss Boncu.

Seful Serviciului financiar și economic ss. Stanca

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.